

Kwartaalrapportage II 2017

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over Veldhoven?
Kijk op www.veldhoven.nl of bel met 14 040.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

E-mail: gemeente@veldhoven.nl

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, september 2017

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Leeswijzer	1
FINANCIELE POSITIE	2
2.1 Inleiding	2
2.2 Begrotingssaldo 2017	2
PROGRAMMAVERANTWOORDING	4
Programma 1 Stedelijke ontwikkeling	5
Programma 2 Wonen	7
Programma 3 Veiligheid	8
Programma 4 Beheer openbare ruimte	10
Programma 5 Bereikbaarheid	12
Programma 6 Natuur- en recreatiebeheer	15
Programma 7 Sociaal domein	16
Programma 8 Milieu en duurzaamheid	20
Programma 9 Economie	22
Programma 10 Onderwijs	24
Programma 11 Kunst en cultuur	27
Programma 12 Sport en recreatie	28
Programma 13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	30
Programma 14 Publieksdienstverlening	31
Programma 15 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	32
FINANCIELE RECAPITULATIE	34
4.1 Inleiding	34
4.2 Meerjarenperspectief 2017-2020	34
4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen	35

INLEIDING

1.1 Algemeen

De 2^e kwartaalrapportage 2017 geeft het verwachte verloop weer van de begrotingsuitvoering 2017 op basis van de eerste zes maanden van 2017. De vraag die in deze kwartaalrapportage centraal staat, is of de uitvoering (en budgetuitputting) zodanig verloopt dat aan het einde van het jaar de resultaten zijn geleverd, die in de begroting 2017 zijn afgesproken.

Bij het opstellen van deze kwartaalrapportage is een ondergrens gehanteerd waarboven financiële afwijkingen worden toegelicht op de programmabladen. Voor exploitatiebudgetten ligt deze grens op € 50 en voor kredieten op € 100.

De in deze rapportage opgenomen bedragen moeten worden gelezen als x € 1.000.

1.2 Leeswijzer

De kwartaalrapportage is een voortgangsrapportage en als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 geeft een samenvattend financieel overzicht over 2017.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een overzicht gepresenteerd.

Elk programma begint met de doelstellingen die zijn overgenomen uit de begroting. Met behulp van stoplichten wordt gerapporteerd over de voortgang van het realiseren van de doelstellingen.

- ◆ Rood = niet (tijdig) gerealiseerd of te niet realiseren.
- ◆ Oranje = loopt achter op schema en maatregelen noodzakelijk voor tijdige realisatie.
- ◆ Groen = op schema of geheel gerealiseerd.
- ◆ Wit = "neutraal" (nog) niet begonnen, omdat het startmoment in de toekomst ligt.

Rode en oranje stoplichtkleuren worden toegelicht.

Per programmablad zijn verder de volgende onderwerpen opgenomen:

- ◆ de primitieve begroting (boekwerk Programmabegroting 2017);
- ◆ de bijgestelde begroting tot aan de 2e kwarap (kolom Budget na wijzigingen);
- ◆ het budget tot en met het 2e kwartaal;
- ◆ de realisatie tot en met het 2e kwartaal.
- ◆ Vervolgens wordt een prognose gegeven van het verwachte budget over 2017. De aanpassingen die leiden tot het verwachte budget en de rode en oranje stoplichtkleuren zijn per programma toegelicht. Per programma wordt ook inzicht geboden in de bijgestelde kredieten.

In hoofdstuk 4 wordt een financiële recapitulatie gegeven waarbij de meerjarige bijstellingen per programma en het meerjarenperspectief 2017-2020 worden gepresenteerd. De mutaties in reserves & voorzieningen worden afzonderlijk weergegeven.

FINANCIËLE POSITIE

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk schetst de financiële positie 2017 van de gemeente Veldhoven na verwerking van de bijstellingen uit deze 2e kwartaalrapportage 2017. Dit wordt uiteengezet door het presenteren van het verloop het begrotingssaldo 2017.

2.2 Begrotingssaldo 2017

Onderstaand overzicht geeft het geactualiseerde begrotingssaldo over 2017 weer na verwerking van deze 2e kwartaalrapportage 2017:

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)		2017
Primitieve begroting 2017-2020		111
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2016		- 316
- Bijstellen kaders onderzoek zwembad (besluit maart 2017)		- 10
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2017		257
Saldo na kwartaalrapportage I-2017		42
- Totaal bijstellingen 2e kwartaalrapportage 2017		1.088
Bijgestelde begroting 2017 na kwarap II 2017		1.130

Uitgangspunt is het financiële perspectief 2017 bij de begroting 2017. Verder zijn de consequenties verwerkt van de derde kwartaalrapportage 2016, het raadsbesluit over bijstellen kaders onderzoek zwembad (maart 2017) en de eerste kwartaalrapportage 2017.

Hieronder worden de grote bijstellingen 2017 uit deze kwartaalrapportage toegelicht.

Sociaal domein

Wij werken samen met onze partners aan de uitvoering van de decentralisaties. De kosten voor jeugdzorg blijven meerjarig hoog. Dit kwam naar voren in de jaarstukken 2016 en is besproken tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2018. Maar wij vinden als college dat alle Veldhovenaren de zorg moeten krijgen die nodig is. Daarmee zijn de financiën volgend en vullen wij tekorten in het sociaal deelfonds aan. Hiervoor moeten we wel een beroep doen op de vrije reserve.

De budgetten op WMO, jeugd en participatie worden via de meicirculaire aangevuld met hogere rijksmiddelen.

	2017	2018	2019	2020
WMO	183	467	464	503
Jeugd	248	440	440	491
Participatie	78	35	40	24
Totaal	509	942	944	1018

Het proces van transformatie in het sociaal domein blijft veel tijd, aandacht en zorg vragen. De kosten voor de nieuwe taken blijven onverminderd hoog. Het college heeft de ambitie om de kostenstijgingen te drukken door actieve sturing via een maatregelenpakket.

De maatregelen voor het onderdeel jeugdzorg hebben betrekking op:

- ◆ Slimmer toekennen van producten aan meerdere aanbieders zodat er betere mix ontstaat prijs/kwantiteit;
- ◆ Onderzoek naar huidige contractafspraken en desgewenst muteren van deze contacten;
- ◆ Betere grip op verwijsgedrag met als insteek minder verwijzingen en meer in de basis;
- ◆ Derden "verwijzers" beter voorlichten in de differentiatie van zorg aanbieders met als doel kosten bewustere inzet van zorg;
- ◆ Beter inzetten regionale afspraken m.b.t. transformatie en andere mogelijkheden om betere en goedkopere zorg in te zetten; en
- ◆ Versterking basisstructuur door i.p.v. medicaliseren meer normaliseren van een jeugdprobleem.

Wij verwachten overigens dat de effecten van deze maatregelen pas merkbaar zijn vanaf 2018. In meerjarenperspectief verwachten wij een dalende trend in de meerkosten. De tekorten bedragen resp. € 2.023 in 2017, € 1.971 in 2018, € 1.651 in 2019 en € 931 in 2020.

Binnen de WMO worden de baten meerjarig naar beneden bijgesteld, omdat het Ministerie van VWS een wijziging heeft aangebracht in de berekening van de eigen bijdrage. Verder stijgen de meerjarige uitgaven aan begeleiding, wat deels wordt gecompenseerd door lagere lasten voor hulp bij huishouden. In totaal ziet het nadeel er meerjarig als volgt uit: € 288 in 2017, € 497 in 2018, € 449 in 2019 en € 404 in 2020.

De gemeenteraad heeft op 8 november 2016 unaniem besloten het sociaal deelfonds met 3 jaar te verlengen tot en met 2020. De tekorten binnen het sociaal domein moeten worden opgevangen binnen het sociaal deelfonds. Uitgangspunt voor het college blijft dat alle Veldhovenaren de zorg moeten krijgen die nodig is. Dit betekent een ontkoppeling van de gemeentelijke aanpak met de beschikbare financiën van het Rijk. Alle middelen voor participatie, WMO, jeugd, maatschappelijke opvang en beschermd wonen worden ontschot en integraal bekeken. Gelet op de nieuwe situatie en de structureel hoge tekorten stelt het college voor om tekorten in het sociaal deelfonds aan te vullen om continuïteit van zorg te kunnen blijven garanderen. Dit vormt uitgangspunt van beleid bij het opstellen van de nieuwe programmabegroting. Vanaf 2021 wordt het sociaal domein integraal onderdeel van de meerjarenbegroting.

Verhoging pensioenpremies en nieuw cao gemeenteambtenaren

Vanaf begin 2017 zijn de pensioenpremies (ABP) gestegen. De belangrijkste redenen voor de stijging zijn de lage rente en het verwachte rendement de komende jaren. Ook is een principeakkoord bereikt over een nieuwe cao per 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. De effecten van beide ontwikkelingen zijn verwerkt in de verschillende programma's van deze kwartaalrapportage (nadelen: 2017 € 85, 2018 € 237, 2019 € 224 en 2020 € 226).

Meicirculaire gemeentefonds (excl. sociaal domein)

In programma 15 wordt het gemeentefonds bijgesteld met voordelen € 1.037 (2017), € 1.544 (2018), € 1.830 (2019) en € 1.866 (2020). De afwijking wordt veroorzaakt door de mutaties van de meicirculaire 2017. De bijstelling is voornamelijk toe te wijzen aan inflatiecorrecties.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Kwartaal II 2017

Programma 1 Stedelijke ontwikkeling

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Stedelijk gebied - Uitbreiding woonfunctie in het centrumgebied	
	Stedelijk gebied - Kwaliteitsimpuls Citycentrum	
2.	Nieuwbouwwijken - Ontwikkeling Zilverackers	
3.	Omgevingswet - Organisatie voorbereiden op inwerkingtreding in 2019.	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 1	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6500	Eigendommen/grond	368	371	186	182	372	
6501	Stedenbouw	817	819	409	390	869	
6503	Bougrondexploitatie	13.751	13.192	6.596	3.882	12.752	4
6506	Eigendommen/gebouwen	2.163	3.232	1.616	962	3.753	1,3
6508	Afbouw bge compl./beheer						
6509	Afbouw bge compl./realisatie		62	31	1	62	
6514	Projecten derden (niet-BGE)	43	43	21	-12	43	
	Totale lasten	17.142	17.719	8.859	5.405	17.851	
Baten							
6500	Eigendommen/grond	262	279	139	41	349	2
6501	Stedenbouw				1		
6503	Bougrondexploitatie	13.751	13.192	6.596	3.882	12.752	4
6506	Eigendommen/gebouwen	3.917	4.439	2.219	2.460	4.819	3
6508	Afbouw bge compl./beheer						
6509	Afbouw bge compl./realisatie		62	31		62	
6514	Projecten derden (niet-BGE)	282	282	141	-39	282	
	Totale baten	18.212	18.254	9.126	6.345	18.264	
	Saldo (- = nadeel)	1.070	535	267	940	413	

Prod. nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 1	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6501	728600	Centrum Ontwikkelingsprogramma	U	19	-6	148	-6	
6501	728600	Centrum Ontwikkelingsprogramma	I	0	0	5	0	
6501	728700	Herinrichting openbaar gebied Run 1000	U	0	54	2	54	
6501	728700	Herinrichting openbaar gebied Run 1000	I	0	84	0	84	
6506	729100	Sondervick 11 (grond)	U	0	197	0	197	
6506	729101	Sondervick 11 (opstal)	U	0	166	0	166	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Overzetten gebouwen onderwijs naar programma 1	Budgettair neutraal samen met programma 10
	De gebouwen ten behoeve van onderwijshuisvesting worden overgedragen naar programma 1 zoals eerder ook de overzetting van de MFA's heeft plaatsgevonden. Voor de exploitatie geeft dit een nadeel van € 145 voor dit programma en een voordeel van eenzelfde bedrag voor programma 10.	
2	Incidentele verkopen stroken grond	Baten bijstellen met € 63 (2017)
	Er zijn enkele stroken grond verkocht, de opbrengst was niet opgenomen in de begroting.	
3	Actualisatie verkoop panden	Bijstelling algemene vrije reserve: 2017 (€ 373, 2018 -€ 362).
	Oeienboschdijk 99 is verkocht in 2017, de opbrengst was geraamd in 2018.	
4	Actualisatie winsten en verliezen BGE	Bijstelling winsten 2017 - € 46 (nadeel). De verliesvoorziening wordt lager en bijgesteld met € 440 (voordeel). Deze mutaties worden verrekend met de vrije reserve.
	Tweemaal per jaar worden de bge-prognoses bijgesteld (jaarrekening/kwarap I en begroting/kwarap II). De geraamde verliezen op de bge's worden met € 440 bijgesteld ten gunste van de algemene vrije reserve (Habraken). De positieve resultaten worden als volgt bijgesteld: 2017 - € 46 (2018: - € 20, 2019: € 207, 2020: -€ 121 en 2021: -€ 68.	

Programma 2 Wonen

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Regionaal bouwperspectief - Bij aanpassing actuele marktvraag verevening eventuele negatieve effecten regionale bouwopgave	
2.	Woningbouwcorporaties - Belangrijke rol corporaties bij bouw/huur/inbreng publieke ruimte en maken prestatieafspraken op basis van Woonvisie.	
3.	Woningbouw: Evenwichtige verdeling huur/koop/sociale woningbouw	
	Woningbouw: Voldoende aanbod alle doelgroepen	
	Woningbouw: Stimulering (ver)bouw levensloopbestendige woningen	
4.	Starters: Facilitering CPO-initiatieven en ontwikkeling mogelijkheden starterswoningen	
	Starters: Streven naar substantiële verkorting wachttijden starters sociale huurmarkt	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 2	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6510	Volkshuisvesting	302	301	151	107	302	
	Totale lasten	302	301	151	107	302	
	Baten						
6510	Volkshuisvesting	162	112	56	31	112	
	Totale baten	162	112	56	31	112	
	Saldo (- = nadeel)	-140	-189	-95	-76	-190	

Prod. nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 2	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6510	799112	Leningen u/g: startersleningen	I	127	127	0	127	
6510	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	U	0	744	0	744	
6510	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	I	0	56	0	56	

Programma 3 Veiligheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Woninginbraken - Aantal woninginbraken met 15% verminderen tov 2013	
2.	Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit - Verkrijgen inzicht en aanpakken	
3.	Jeugd - Aantal incidenten jeugdoverlast met 10% verminderen tov 2013	1
	Jeugd - Alle criminele/overlastgevende jeugdgroepen: één groep één plan	
	Jeugd - Aantal criminele/overlastgevende jeugdgroepen tot 0 terugdringen	1
	Jeugd - Aantal verwijzingen Halt	
	Jeugd - Harde kern jongeren	
4.	Geweld: Daling aantal geweldsmisdrijven tov 2013	
5.	Veilige woonomgeving/sociale kwaliteit: Escalatie vanuit kwetsbare groepen beheersbaar maken	2
	Veilige woonomgeving/sociale kwaliteit: Realiseren 2 projecten ter bevordering bewustwording kwetsbare inwoners	
6.	Winkeldiefstallen	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 3	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6162	Crisisbeheersing/rampenbestr.	47	47	23	3	47	
6163	Regionale veiligheidszorg	1.989	1.989	995	1.396	1.899	3
6164	Veiligheid	355	355	177	153	378	
	Totale lasten	2.391	2.391	1.195	1.552	2.324	
	Baten						
6162	Crisisbeheersing/rampenbestr.						
6163	Regionale veiligheidszorg						
6164	Veiligheid				-2		
	Totale baten	0	0	0	-2	0	
	Saldo (- = nadeel)	-2.391	-2.391	-1.195	-1.554	-2.324	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Aanwezigheid 1 overlastgevende jeugdgroep.	Continueren van de gekozen aanpak
	Er is één overlastgevende jeugdgroep actief. Dit heeft tot meer overlastmeldingen geleid. In het peiljaar 2013 waren er 118 meldingen. In 2016 is dit opgelopen tot 332. In de periode januari t/m mei in 2017 zijn er 122 overlastmeldingen binnengekomen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat in het kader van de aanpak van deze groep aan inwoners is verzocht om overlast te melden. Anderzijds zijn twee nieuwe hinderlijke groepen geïdentificeerd, die strak worden gemonitord.	
2	Stijging van het aantal incidenten.	Intensivering van de samenwerking van gemeente en ketenpartners.
	In het peiljaar 2013 waren er 95 incidenten. In 2016 is dit opgelopen tot 193. In 2016 vonden er in de periode januari tot en met mei 89 incidenten plaats. In de zelfde periode in 2017 waren dat er 88. Het aantal incidenten lijkt dus te stabiliseren. Er wordt nog hard gewerkt aan een sluitende aanpak.	
3	Hogere indexering en resultaat 2016	Lasten per saldo positief bijstellen met € 90
	De Veiligheidsregio heeft een indexering toegepast op de gemeentelijke bijdragen. Dit geeft in 2017 een nadeel van € 25. Verder heeft de Veiligheidsregio het resultaat over 2016 in mindering gebracht op de bijdrage voor 2017. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 115.	

Programma 4 Beheer openbare ruimte

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Gedragverandering bij inwoners en bedrijven voor een omgeving die schoon en op orde is - Stimulering bewustwording meer verantwoordelijkheid voor eigen omgeving	
2.	Verbetering kwaliteit groenbeheer en groenonderhoud – Onderzoek gericht op wijze aanbesteden/controler werkzaamheden/social return/bewonersparticipatie/mogelijkheden zwerfvuil	
3.	Effectieve bestrijding overlast door plaagdieren - Onderzoek en bestrijding in overleg met inwoners plaaggebied	1
4.	Herinrichting 't Look heeft stevig draagvlak onder bewoners - Aandachtspunten heldere communicatie en overleg tijdens uitvoering	
5.	Kwaliteitsimpuls voor de wijken - Daar waar mogelijk bewoners betrekken bij inrichting wijken. Voortgangsrapportage met aandacht voor tevredenheid bewoners	
6.	Vernielingen en beschadigingen – Inzichtelijk maken aantal vernielingen en beschadigingen gemeentelijke objecten in openbare ruimte.	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 4	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6165	Verlichting	780	775	388	88	776	
6166	Voorzieningen honden	213	213	106	57	213	
6502	Vastgoedinformatie	58	58	29	37	58	
6505	Inrichting openbaar gebied	159	159	80	133	160	
Totale lasten		1.210	1.205	603	315	1.207	
Baten							
6165	Verlichting	62	58	29	7	58	
6166	Voorzieningen honden						
6502	Vastgoedinformatie	31			1		
6505	Inrichting openbaar gebied						
Totale baten		93	58	29	8	58	
Saldo (- = nadeel)		-1.117	-1.147	-574	-307	-1.149	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 4	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6165	780517	Vervangingsinvesteringen masten 2017	U	75	71	10	71	
6165	780617	Vervangingsinvesteringen armaturen 2017	U	721	542	7	542	
6165	780701	Vervanging.inv.openb.verlichting (alg)	U	0	0	17	0	
6505	709117	Beheersmaatr.Cobbeek 2008/2009/2010	U	0	3	0	3	
6505	712700	Verblijfsgebied 't Look	U	1.830	1.666	221	1.666	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1*	Meldingen plaagdieren	Geen financiële bijstelling.
	109 meldingen plaagdieren 2 ^e kwartaal 2016 (In 2016 2 ^e kwartaal 116 meldingen)	

*) Onderwerp vermeld vanwege politiek gevoelig thema.

Programma 5 Bereikbaarheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Zilverbaan – Tempo aanleg volgt tempo ontwikkelingen dorpen Zilverackers	
2.	Kempenbaan – Reconstructie en aansluiting A67 worden gerealiseerd	1
	Hoofdontsluiting 't Look – Wegenplan wordt heringericht	
3.	Impuls fietsgebruik – Onderhoud/verbeteringen/knelpunten aanpakken; mogelijkheid fietspad tussen Sondervick en Hoge Boght onderzoeken	
4.	Verbeteren aansluiting OV op centrumgebied – Onderzoek mogelijkheden centraal punt in centrumgebied ter verbinding Veldhovense lijnen	
5.	Inritconstructies – Aanpassing/verwijdering hoge inritten en aandacht snelheidsremmende maatregelen zoals drempels	
6.	N69: Uitgangspunt is raadsbrede standpuntbepaling	
	N69: Uitgangspunt is dat aanleg geen extra kosten voor Veldhoven leidt	
	N69: Voorkomen overlast door sluipverkeer	
7.	Parkeerbeleid – Budget neutrale parkeeroplossing met verlenging verblijfstijd in Citycentrum	
8.	Inzicht in verkeersongevallen – Inzicht verkrijgen in ziekenhuisopname na verkeersongeval met voertuig. Inzicht verkrijgen in verkeersongevallen met gewonde fietsers.	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 5	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6170	Verkeersobjecten	661	596	298	99	596	
6171	Mobiliteit en veiligheid	156	156	78	107	186	
6173	Wegen	2.248	2.270	1.135	562	2.271	
6175	Werken voor derden/nutsv.	46	46	23	39	46	
6176	Werken voor derden/overige	68	68	34	40	68	
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1.140	1.107	554	498	1.107	
Totale lasten		4.319	4.243	2.122	1.345	4.274	
Baten							
6170	Verkeersobjecten	21	25	12	15	25	
6171	Mobiliteit en veiligheid				5		
6173	Wegen	84	84	42	48	84	
6175	Werken voor derden/nutsv.	47	47	24	4	47	
6176	Werken voor derden/overige	64	64	32	41	64	
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1.299	1.299	650	261	1.299	
Totale baten		1.515	1.519	760	374	1.519	
Saldo (- = nadeel)		-2.804	-2.724	-1.362	-971	-2.755	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 5	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6170	780702	Vervanging investeringen VRI	U	0	114	4	114	
6170	780917	Vervanging investeringen VRI 2017	U	28	28	6	28	
6173	707200	Verlengde Oersebaan(west.ontsluit.route)	U	0	81	0	81	
6173	707201	Verlengde Heerbaan (WOR)	U	0	14	0	14	
6173	707202	Zilverbaan (WOR)	U	2.563	2.717	232	2.717	
6173	707202	Zilverbaan (WOR)	I	1.551	1.522	0	1.522	
6173	707203	Aansluiting A67 (BNR)	U	17.795	5.003	703	1.336	1
6173	707203	Aansluiting A67 (BNR)	I	16.688	5.003	5	1.336	1
6173	707204	Rec.Kempenb.deel richting A67 (BNR)	U	0	0	5	0	
6173	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	U	100	612	46	612	
6173	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	I	0	-63	0	-63	
6173	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	U	395	422	61	422	
6173	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	I	395	452	0	452	
6173	709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	U	740	90	0	90	
6173	709122	Herinrichting Locht	U	956	956	0	956	
6173	711400	Kruispunt B.van Hoofflaan-Provincialeweg	I	0	0	-10	0	
6173	722116	VCP Heistr./Kruisstr/P.Zuidlaan 2010/'11	U	0	121	1	121	
6173	724100	Verblijfsgebied Zandoerle	U	0	298	0	298	
6173	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	U	0	750	8	750	
6173	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	I	0	641	0	641	
6173	780312	Rollend materieel 2016	U	166	177	0	177	
6173	780313	Rollend materieel 2017	U	38	38	0	38	
6180	713100	Actualiseren parkeren maaiveld	U	0	105	6	105	
6180	713101	Actualiseren parkeren parkeergarage	U	0	53	0	53	
6180	713102	LED-verlichting parkeergarage	U	0	100	0	100	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	RvS heeft uitspraak uitgesteld	Bezwaar ingediend. Onderzocht wordt of bestemmingsplan kan worden aangepast
	Op 22 mei jl. besloot de Raad van State om de behandeling van het bestemmingsplan Kempenbaan West uit te stellen. Daarnaast is de aanbesteding inmiddels gerealiseerd waardoor er meer duidelijkheid is gekomen in de meerjarenplanning. Dit tezamen heeft er toe geleid dat de meerjarenplanning aangepast is. In totaal wordt het krediet met € 2.2 mln verlaagd alsmede de subsidiedekking. Verder wordt € 17,1 mln doorgeschoven van 2017-2019 naar 2020.	

Programma 6 Natuur- en recreatiebeheer

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Planontwikkeling – Totstandkoming met inbreng en in samenwerking met inwoners en organisaties	
2.	Actief betrokken inwoners – Betrokkenheid van inwoners bij natuur- en recreatiebeheer	
3.	Sponsoring openbaar gebied – Ontwikkeling sponsorbeleid openbare en publieke ruimten; zoeken naar alternatieve reclame-uitingen sponsoring groen	
4.	Kiosk Hazewinkel – Exploitatie op niet-commerciële basis en onderzoek mogelijkheden toiletvoorziening/kiosk in samenwerking met derden	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 6	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6151	Openbaar groen	2.737	2.760	1.380	1.012	2.763	
6330	Toerisme	93	93	47	73	93	
6331	Kinderboerderij	105	105	52	55	109	
6440	Landschapsbeleid						
Totale lasten		2.935	2.958	1.479	1.140	2.965	
Baten							
6151	Openbaar groen	75	104	52	30	104	
6330	Toerisme						
6331	Kinderboerderij						
6440	Landschapsbeleid						
Totale baten		75	104	52	30	104	
Saldo (- = nadeel)		-2.860	-2.854	-1.427	-1.110	-2.861	

Prod. nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 6	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6151	723203	Speelvoorzieningen 2013-2015	U	0	42	0	42	
6151	780717	Vervangingsinvesteringen bomen 2017	U	142	102	30	102	
6151	780817	Vervangingsinvestering openbaar groen 2017	U	1.154	767	84	767	
6331	726405	Kiosk met toiletvoorziening kinderboerderij	U	0	80	0	80	

Programma 7 Sociaal domein

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Decentralisaties – Effectieve inbedding binnen beleid en uitvoering; Raad ook betrokken bij organisatie en uitvoering kaders; einddoel heldere organisatiestructuur met betaalbare zorg en adequate hulp zorgvragers	
2.	Financiële bedrage Rijk – Decentralisaties budgetneutraal implementeren; sociaal deelfonds vullen met overschotten rijksbijdragen	1,2,3
3.	Transformatie en Innovatie (nieuw) – Nieuwe rol gemeente (kanteling van organisatie) en faciliteren samenleving (proeftuin/innovatie)	
4.	Jeugdzorg - Raad stelt kaders vast en benoemd resultaten jeugdzorg	
	Jeugdzorg - Nieuw integraal jeugdbeleid met aandacht voor kwetsbare jeugd; heldere relatie met preventief gemeentelijk jeugdbeleid	
5.	Stageplaatsen en leerwerkplekken – Voor doelgroepen samenwerking in regionaal verband en lokaal bij reïntegratie zorgen voor maatwerktrajecten. 1. Percentage uitkeringsgerechtigden (<27 jaar) tov landelijk gemiddelde	4
	2. Percentage oudere uitkeringsgerechtigden (>45 jaar) tov landelijk gemiddelde	5
6.	Economische participatie – Activiteiten mensen met achterstand op arbeidsmarkt; visie op inzetten instrumentarium economische participatie nodig	
7.	Minimabeleid en maatschappelijke participatie - Vaststelling minima- en armoedebeleid met actieve participatie inwoners	
	Minimabeleid en maatschappelijke participatie - Arrangementen voor (nog) niet economisch participerende uitkeringsgerechtigden; herijking instrumenten voor deze doelgroep : 1. Aanwezigheid minima- en armoedebeleid	
	2. Aanwezigheid van visie op uitwerking maatschappelijke participatie voor doelgroep niet-werkende uitkeringsgerechtigden.	
	3. Percentage uitkeringsgerechtigden dat maatschappelijk actief is.	
8.	Uitkeringsgerechtigden - Beperken instroom en bevordering uitstroom binnen budget van Rijk 1. Aantal Veldhovense deelnemers aan regionale trajecten.	
	2. Saldo uitstroom/instroom	6
	Uitkeringsgerechtigden - Vanuit Participatiewet vormgeven levering tegenprestatie voor uitkering en participeren in werkleerbedrijf	
9.	Zorgverlening inwoners – Duidelijke regels doelgroep/één aanspreekpunt/meting klanttevredenheid/streven naar optimale dienstverlening	
10.	Collectieve voorzieningen - Stimuleren ontwikkeling diensten ter bevordering zelfredzaamheid inwoners	
	Collectieve voorzieningen - Ondersteuning initiatieven dagbesteding met spreiding over wijken	

Doelstellingen		Toel. nr.
11.	Zorg in de wijk – Ondersteuning op wijkniveau met inzet op het verbinden van netwerken van professionals en vrijwilligers in de basisstructuur	
12.	Vrijwilligerswerk – Beroep op mantelzorgers en vrijwilligers wordt groter	
13.	Respijtzorg – Steunen ideeën en initiatieven rondom respijtzorg	
14.	Zorgsites – Daar waar nodig verbeteren; jaarlijkse toename aantal matches	
15.	Ondernemerschap – Gesubsidieerde instellingen realiseren eigen en bredere doelstellingen volgens budgetafspraken	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 7	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6400	Jeugdbeleid	287	287	144	264	287	
6404	Opvang vreemdelingen (WI)	148	256	128	276	259	
6405	GGD	734	734	367	534	734	
6408	Alg. beleid maatsch. onderst.	1.938	1.988	994	1.459	1.992	
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	1.357	1.357	679	830	1.358	
6411	WMO	10.413	10.056	5.028	4.198	10.106	3
6420	Subsidiebeleid	352	353	177	225	354	
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	259	259	130	156	260	
6428	Samenlevingsopbouw/overige	805	805	403	822	805	
6430	Participatiewet	8.107	9.001	4.501	4.305	9.005	
6432	Overige uitkeringen	225	162	81	17	162	
6434	Minimabeleid	1.117	1.422	711	688	1.422	
6436	Uitstroombevordering	1.707	1.710	855	538	1.713	
6437	Sociale werkvoorziening	4.093	4.093	2.046	4.079	4.093	
6450	Specialistische jeugdhulp	7.746	8.010	4.005	3.721	10.037	2
6451	Samenwerkingsverband jeugd		1.045	523	145	1.196	7
Totale lasten		39.288	41.538	20.772	22.257	43.783	
Baten							
6400	Jeugdbeleid	13	13	7		13	
6404	Opvang vreemdelingen (WI)		71	36	-44	71	
6405	GGD						
6408	Alg. beleid maatsch. onderst.		50	25		50	
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin						
6411	WMO	6.897	6.692	3.346	3.147	6.736	1,3
6420	Subsidiebeleid						
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	105	105	53		105	
6428	Samenlevingsopbouw/overige						
6430	Participatiewet	7.557	7.828	3.914	4.045	7.828	
6432	Overige uitkeringen	232	86	43	36	86	
6434	Minimabeleid	79	79	39	36	79	
6436	Uitstroombevordering	4.786	4.759	2.380	2.274	4.759	
6437	Sociale werkvoorziening						
6450	Specialistische jeugdhulp	7.641	7.641	3.820	3.745	9.663	1,2
6451	Samenwerkingsverband jeugd		1.045	522	1.045	1.195	7
Totale baten		27.310	28.369	14.185	14.284	30.585	
Saldo (- = nadeel)		-11.978	-13.169	-6.587	-7.973	-13.198	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 7	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6408	724900	Wijkaanpak opknappen Cobbeek	U	0	0	1	0	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing																									
1	Meicirculaire 2017	Positieve financiële bijstelling.																									
	Vanuit het gemeentefonds zijn de middelen voor de decentralisaties verhoogd.																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>WMO</td> <td>183</td> <td>467</td> <td>464</td> <td>503</td> </tr> <tr> <td>Jeugd</td> <td>248</td> <td>440</td> <td>440</td> <td>491</td> </tr> <tr> <td>Participatie</td> <td>78</td> <td>35</td> <td>40</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>509</td> <td>942</td> <td>944</td> <td>1018</td> </tr> </tbody> </table>		2017	2018	2019	2020	WMO	183	467	464	503	Jeugd	248	440	440	491	Participatie	78	35	40	24	Totaal	509	942	944	1018	
	2017	2018	2019	2020																							
WMO	183	467	464	503																							
Jeugd	248	440	440	491																							
Participatie	78	35	40	24																							
Totaal	509	942	944	1018																							
2	Hoger aantal cliënten en de inzet van (relatief dure) vormen van jeugdhulp	Budgettair neutrale bijstelling t/m 2020 via reserve sociaal deelfonds																									
	<p>Veldhoven heeft als uitgangspunt: de jeugd krijgt de zorg die nodig is. De meerjarenbegroting 2017 willen wij bijstellen naar het uitgavenniveau van 2016. Dit levert een financieel nadeel op van € 2.023 in 2017.</p> <p>Wij ontwikkelen een maatregelenpakket om de kostenstijgingen te drukken. De effecten van deze maatregelen zijn pas merkbaar vanaf 2018. In meerjarenperspectief betekent dit een financiële bijstelling (nadeel) van resp. € 1.971 in 2018, € 1.651 in 2019, € 1.291 in 2020 en € 931 in 2021.</p> <p>De maatregelen hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Slimmer toekennen van producten aan meerdere aanbieders zodat er betere mix ontstaat prijs/kwantiteit; ◆ Onderzoek naar huidige contractafspraken en desgewenst muteren van deze contacten; ◆ Betere grip op verwijsgedrag met als insteek minder verwijzingen en meer in de basis; ◆ Derden "verwijzers" beter voorlichten in de differentiatie van zorg aanbieders met als doel kosten bewustere inzet van zorg; ◆ Beter inzetten regionale afspraken m.b.t. transformatie en andere mogelijkheden om betere en goedkopere zorg in te zetten; en ◆ Versterking basisstructuur door i.p.v. medicaliseren meer normaliseren van een jeugdprobleem. 																										

	Diverse financiële bijstellingen WMO	Budgettair neutrale bijstelling t/m 2020 via reserve sociaal deelfonds																												
3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Het Ministerie van VWS heeft de berekeningen voor de eigen bijdrage WMO gewijzigd. Structureel worden de baten afgeraamd. Dit levert een financieel nadeel van resp. € 244 in 2017, € 274 in 2018, € 274 in 2019 en € 280 in 2020. ◆ Er is afgerekend met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) met betrekking tot hulp bij het huishouden en begeleiding over 2016. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 69 in 2017. ◆ Definitieve afrekening van begeleiding in natura over 2016 levert een incidenteel nadeel op van € 113 in 2017. ◆ Vanaf 2018 worden de uitgaven WMO als volgt structureel gewijzigd: <table style="margin-left: 40px; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">2018</th> <th style="text-align: right;">2019</th> <th style="text-align: right;">2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Begeleiding</td> <td style="text-align: right;">-550</td> <td style="text-align: right;">-566</td> <td style="text-align: right;">-591</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Hulp huishouden</td> <td style="text-align: right;">300</td> <td style="text-align: right;">342</td> <td style="text-align: right;">387</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Toegang cliëntondersteuning</td> <td style="text-align: right;">114</td> <td style="text-align: right;">113</td> <td style="text-align: right;">114</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Collectief vraagafhankelijk vervoer</td> <td style="text-align: right;">-68</td> <td style="text-align: right;">-46</td> <td style="text-align: right;">-42</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 40px;">Overig</td> <td style="text-align: right;">-19</td> <td style="text-align: right;">-18</td> <td style="text-align: right;">8</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Nadeel:</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-223</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-175</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-124</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> ◆ De budgetten voor woonvoorzieningen worden vanaf 2018 structureel bijgesteld (voordeel) met € 50 per jaar. 			2018	2019	2020	Begeleiding	-550	-566	-591	Hulp huishouden	300	342	387	Toegang cliëntondersteuning	114	113	114	Collectief vraagafhankelijk vervoer	-68	-46	-42	Overig	-19	-18	8	Nadeel:	-223	-175	-124
		2018	2019	2020																										
Begeleiding	-550	-566	-591																											
Hulp huishouden	300	342	387																											
Toegang cliëntondersteuning	114	113	114																											
Collectief vraagafhankelijk vervoer	-68	-46	-42																											
Overig	-19	-18	8																											
Nadeel:	-223	-175	-124																											
4	Percentage uitkeringsgerechtigden < 27 jaar ligt hoger dan het landelijk	Geen bijsturing																												
	Het percentage van uitkeringsgerechtigden < 27 jaar is ten opzichte van het eerste kwartaal van 2017 gedaald met 0,1%, maar ligt met 12,36% hoger dan het landelijk gemiddelde van 9,92%.																													
5	Percentage uitkeringsgerechtigden > 45 jaar ligt hoger dan het landelijk percentage	Geen bijsturing																												
	Het percentage van uitkeringsgerechtigden is ten opzichte van het eerste kwartaal van 2017 gedaald met 1,7%, maar ligt met 46,7% hoger dan het landelijk percentage van 44,8%.																													
6	Saldo instroom is hoger dan uitstroom	Continueren huidige aanpak																												
	In het tweede kwartaal zijn er 7 mensen meer uitgestroomd dan ingestroomd. Per saldo zijn er in de eerste helft van 2017 in totaal 11 mensen meer ingestroomd dan uitgestroomd. Dit wordt met name veroorzaakt door de instroom van statushouders.																													
7	Administratieve correctie 21 voor de jeugd	Baten en lasten bijstellen																												
	Het plan 21 voor de jeugd verloopt budgettair neutraal. Voor 2017 nemen de lasten toe met € 150 voor personele capaciteit procesmanagement. Deze kosten worden in 2017 vergoed door gemeente Eindhoven. Voor 2018 en 2019 worden deze kosten opgenomen. De baten zijn al opgenomen.																													

Programma 8 Milieu en duurzaamheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Gemeentelijke duurzaamheid – Aandacht hiervoor binnen alle programma's en opnemen nieuwe plannen in duurzaamheidsparagraaf	
2.	Communicatie duurzaamheid aan burgers – Continuering communicatie en 2 publieksacties per jaar	
3.	Afvalinzameling – Inzet is reductie restafval gericht op kostenneutrale inzameling	
	Afvalinzameling – Inzicht verkrijgen in hoeveelheid kilogram huishoudelijk restafval per inwoner.	
4.	Gemeentelijk energieverbruik – Streven naar besparing energieverbruik gemeentelijke gebouwen	
	Gemeentelijk energieverbruik – Inzicht verkrijgen in gebruik hernieuwbare energie voor gemeentelijke gebouwen in eigen gebruik.	
5.	Milieubeleidsplan – In 2017 vaststelling strategische visie op leefomgevingskwaliteit.	
6.	Alternatieve energievormen – Ontwikkeling hiervan en onderzoek hiernaar	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 8	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6552	Riolen	5.773	2.729	1.960	561	2.715	
6554	Afval	3.744	4.106	2.053	1.553	4.107	
6555	Begraafplaats	135	145	72	132	145	
6560	Milieubeleid	209	209	104	92	225	
6565	Omgev. beleid (niet milieubel.)	113	113	56	55	113	
6570	Omgevingshandh. en -toezicht	1.042	1.074	537	558	1.058	
	Totale lasten	11.016	8.376	4.782	2.951	8.363	
	Baten						
6552	Riolen	6.229	3.178	2.185	2.687	3.164	
6554	Afval	4.665	5.015	2.508	3.816	5.015	
6555	Begraafplaats	135	135	68	44	135	
6560	Milieubeleid						
6565	Omgev. beleid (niet milieubel.)						
6570	Omgevingshandh. en -toezicht	10	16	8	20	35	
	Totale baten	11.039	8.344	4.769	6.567	8.349	
	Saldo (- = nadeel)	23	-32	-13	3.616	-14	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 8	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6552	731001	Verv.riol.Gend/aanp.stuwp./dremp (V-BRP)	U	130	150	0	20	1
6552	731003	Vergroten stamriool Noord (V-BRP)	U	194	194	0	194	
6552	731005	Riol.verblijfsgebied Look/fase 1 Noord	U	0	0	1	0	
6552	731006	Riol.verblijfsgebied Look/fase 2 Zuid	U	1.000	1.000	0	1.000	
6552	731010	Vervanging riolering dek complex Braak	U	0	-15	9	435	1
6552	731011	Vervanging riolering St. Janstraat	U	270	270	0	0	1
6552	731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	U	628	598	26	50	1
6552	731013	Vervanging riolering Zandoerleseweg	U	400	513	0	513	
6552	731014	Aanpassingen riolering De Run 6000	U	140	150	0	10	1
6552	731017	Groen/blauwe zone Heerbaan-Rundgraaf	U	100	484	1	34	2
6552	731019	Digital.grondwatermeetnet & beheerpakk.	U	100	141	0	91	
6552	731024	Kleinschalige calamiteiten 2017	U	30	30	0	30	
6552	731030	Vervanging rioleringen 2017	U	40	40	29	40	
6552	731035	Vervanging gemalen & drukriolering 2017	U	20	20	10	20	
6552	731040	KRW-maatregelen 2017-2020	U	600	600	0	600	
6554	710301	Implementatie ondergrondse afvalinzameling	U	0	188	57	188	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Aangepaste prioritering kredieten riolering	Budgettair neutrale verschuiving kredieten riolering
	Door aangepaste prioritering worden enkele (vervangings)investeringen binnen het VGRP verschoven naar een andere jaarschijf: - € 1.087 van 2017 naar 2018 vervanging riolering Gender € 130, vervanging riolering St. Janstraat € 270, vervanging riolering Oude Kerkstraat € 547 en aanpassing riolering De Run 6000 € 140 - complex Braak budgetneutraal van 2019 naar 2017 (€ 450)	
2	Vertraging voorbereidingswerkzaamheden	Verschuiving krediet van 2017 naar 2019
	Door aangepaste plannings als gevolg van vertraging in de voorbereidingswerkzaamheden voor de groen/blauwe zone Heerbaan-Rundgraaf, wordt de investering doorgeschoven naar 2018 en 2019. Dit betekent dat de jaarschijf 2017 (€ 450) wordt verschoven naar 2018, en de jaarschijf 2018 (€ 450) wordt verschoven naar 2019.	

Programma 9 Economie

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Versterking en verbreding van het werkaanbod – Actualisatie economisch beleid met periodieke vaststelling uitvoeringsprogramma door college	
2.	Bedrijventerreinen – Eigentijdse uitstraling/hog niveau/goede bereikbaarheid; bedrijventerreinen nauw laten aansluiten op vraag	
	Bedrijventerreinen – Ondersteuning initiatieven ter verbetering (financiële haalbaarheid en noodzaak in relatie tot plannen)	
3.	Ondernemersimago - Ondernemers zijn tevreden met ondernemersklimaat en dienstverlening	
4.	Subsidieverwerving – Maximaal hierop inzetten, vooral vanuit EU	
5.	Kleine bedrijven en detailhandel - Stimulering kleinschalige bedrijvigheid	
	Kleine bedrijven en detailhandel - Goede kwaliteit detailhandel	
	Kleine bedrijven en detailhandel - Evaluatie kwaliteit en resultaten centrum management	
6.	Health Innovation Campus bij MMC – Faciliteren ontwikkeling campus	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 9	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6200	Economische zaken	495	496	248	252	2.653	1,2,3
6210	Weekmarkt	9	9	5	10	9	
	Totale lasten	504	505	253	262	2.662	
	Baten						
6200	Economische zaken				2.031	2.153	1
6210	Weekmarkt	26	26	13	20	26	
	Totale baten	26	26	13	2.051	2.179	
	Saldo (- = nadeel)	-478	-479	-240	1.789	-483	

Verwijzing Oorzaak
Oplossing / bijsturing

1	Oplossing regionale mismatch vraag en aanbod van bedrijventerreinen	De ontvangen € 2 mln storten in de vrije reserve
	Binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn afspraken gemaakt over de programmering van bedrijventerreinen. Onderdeel hiervan is dat Veldhoven € 2 mln ontvangt als compensatie voor het niet uitgeven van bedrijventerrein.	
2	Bijdrage aan Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW)	Budgettair neutrale bijstelling
	In de jaren 2017-2019 wordt een bijdrage geleverd aan het ROW van € 82, € 163 en € 82. Dit wordt gedekt uit de ontvangen middelen van de programmeringsafspraken die in de vrije reserve worden gestort.	

3	Ruimtelijke visie De Run	Budgettair neutrale bijstelling
	<p>Het doel van de visie is om te komen tot een financieel haalbaar en maatschappelijk gedragen Ruimtelijke Visie die van toegevoegde waarde moet zijn voor de ruimtelijke structuur en de leefbaarheid van zowel bedrijventerrein De Run, de gemeente Veldhoven alsmede de gehele Brainport-regio. Het bedrag van €40 wordt uit de doelreserve Stimuleringsfonds Brainport onttrokken</p>	

Programma 10 Onderwijs

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Huisvesting – Zo efficiënt mogelijk gebruik en inzet schoolgebouwen om structurele leegstand van enige omvang te voorkomen	
	Huisvesting - Herbestemming waar mogelijk van niet meer gebruikte gebouwen/terreinen	
	Huisvesting - Onderzoek naar noodzaak/haalbaarheid onderwijsvoorziening Zilverackers	
2.	Passend onderwijs – Op elkaar afstemmen met jeugdbeleid (zorgklas)	
3.	Promotie technisch onderwijs - Stimuleringsprogramma	
4.	Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten – Actief beleid ter voorkoming en terugdringing	
5.	Achterstandsleerlingen – Zo vroeg mogelijk signaleren en bestrijden taalachterstand	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 10	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6250	Primair onderwijs	2.161	917	458	253	772	1
6251	Openbaar onderwijs	7	7	3	3	7	
6252	Speciaal onderwijs	248	266	133	122	267	1
6253	Voortgezet onderwijs	1.171	1.171	585	647	1.171	
6254	Volwasseneneducatie	333	333	167	126	133	2
6255	Leerplicht	194	194	97	83	195	
6256	Leerlingenvervoer	597	597	298	323	597	
6257	Onderwijsranddiensten	46	46	23	9	46	
6258	Bestrijd. onderw. achterstanden	143	143	72	12	144	
6259	Natuur- en milieueducatie	4	4	2	3	4	
6260	Peuterspeelz. werk/kind. opv.	285	285	142	267	285	
Totale lasten		5.189	3.963	1.980	1.848	3.621	
Baten							
6250	Primair onderwijs	1.254	410	205	64	410	
6251	Openbaar onderwijs						
6252	Speciaal onderwijs	27	808	404	14	808	
6253	Voortgezet onderwijs	6	6	3	1	6	
6254	Volwasseneneducatie	222	222	111		0	2
6255	Leerplicht	11	11	5	12	11	
6256	Leerlingenvervoer						
6257	Onderwijsranddiensten						
6258	Bestrijd. onderw. achterstanden	45	45	23	63	63	
6259	Natuur- en milieueducatie						
6260	Peuterspeelz. werk/kind. opv.						
Totale baten		1.565	1.502	751	154	1.298	
Saldo (- = nadeel)		-3.624	-2.461	-1.229	-1.694	-2.323	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 10	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6250	718211	Aanvullende 1e inrichting div. scholen	U	0	0	0	0	
6250	718209	Meerhoef/Dbruna: 1e inrichting 2009-2012	U	0	101	0	101	
6250	726200	Verbreding scholen	U	0	293	1	293	
6250	726200	Verbreding scholen	I	0	169	0	169	
6250	726403	Nieuwbouw kinderboerderij	U	118	252	24	252	
6250	726404	Inrichten openbaar gebied kinderboerderij	U	81	191	39	191	
6250	729200	Afwikkelen buitenruimten MFA midden	U	0	76	6	76	
6252	726302	Inventaris/eerste inrichting VSO-PWA	U	29	0	0	0	
6253	727904	Verbouwing Kempen Campus -Bk&W-inst	U	80	202	27	202	
6253	727905	Verbouwing Kempen Campus -E-inst	U	0	125	0	125	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Overzetten gebouwen onderwijs naar programma 1	Budgettair neutraal samen met programma 10
	De gebouwen ten behoeve van onderwijshuisvesting worden overgedragen naar programma 1 zoals eerder ook de overzetting van de MFA's heeft plaatsgevonden. Voor de exploitatie geeft dit een voordeel van € 145 voor dit programma en een nadeel van eenzelfde bedrag voor programma 1.	
2	Wetswijziging WEB	Nadeel € 22
	De gemeente heeft tot en met 2014 in het kader van de WEB (Wet Educatie Beroepsonderwijs) geormerkte middelen ontvangen. Met de recente wetswijziging heeft de gemeente Veldhoven geen directe bemoeienis meer met de inzet hiervan en verloopt de financiering via Eindhoven als contactgemeente. De baten worden structureel afgeraamd met € 222 en de lasten worden structureel afgeraamd met € 200.	

Programma 11 Kunst en cultuur

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Culturele instellingen – Voeren discussie kerntaken	
2.	Evenementenbeleid: Gemeente is faciliterend met particulier initiatief als drijvende kracht	1
3.	Kunst- en cultuurbeleid – Vernieuwing cultuurnota	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 11	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6300	Bibliotheek	983	983	492	980	983	
6301	Muziekschool	961	961	481	899	961	
6302	Beeldende kunst	54	54	27	14	54	
6303	Kunst- en cultuurbeleid	30	30	15	16	31	
6304	Cultuureducatie	11	11	6		11	
6305	Lokale omroep	35	35	18	34	35	
6306	Theater De Schalm	1.273	1.186	593	1.108	1.186	
6307	Cultuurhistorie	213	213	106	227	213	
6308	Evenementen	108	108	54	61	108	
6309	Amateurkunst	116	116	58	108	116	
6310	Gem. en rijksmonumenten	128	128	64	38	128	
	Totale lasten	3.912	3.825	1.914	3.485	3.826	
	Saldo (- = nadeel)	-3.912	-3.825	-1.914	-3.485	-3.826	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 11	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6301	713200	Verbouwing bibliotheek tbv muziekschool	U	1.400	1.391	58	1.391	
6306	713001	Aanpassing De Schalm (inrichting)	U	0	30	0	30	
6306	718500	Arbomaatregelen De Schalm	U	0	168	238	168	
6306	718502	Arbomaatregelen De Schalm/2012	U	0	115	0	115	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Evenementenbeleid	Afzien van evaluatie
	In de meerjarenbegroting staat als doelstelling evaluatie van het evenementenbeleid. Aangezien een goede evaluatie met het veld veel tijd kost is in 2017 een interne inventarisatie uitgevoerd. Uit deze inventarisatie blijkt dat het geldend beleid nog steeds actueel is. Daarom is besloten geen verdere evaluatie uit te voeren.	

Programma 12 Sport en recreatie

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Zwembad – Locatiemogelijkheden afwegen voor nieuwe accommodatie	
2.	Kunstgrasvelden – Meerjarenplanning aanleg velden voor optimaal gebruik	
3.	Sportstimulering – Sportstimuleringsprogramma wordt voortgezet	
4.	Kermissen – In samenspraak met wijken behoud kermissen in oude kernen	
5.	Accommodaties – Samenwerking verenigingen stimuleren en waar mogelijk gebruik accommodaties delen; alle kleedaccommodaties privatiseren	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 12	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6320	Buitensportaccommodaties	654	614	307	284	634	1
6321	Binnensportaccommodaties	2.586	2.655	1.327	2.233	2.656	
6322	Sportstimulering	285	285	143	264	286	
6332	Kermissen	64	30	-2	10	30	
Totale lasten		3.589	3.584	1.775	2.791	3.606	
Baten							
6320	Buitensportaccommodaties	95	95	47	66	95	
6321	Binnensportaccommodaties	884	864	432	137	864	
6322	Sportstimulering	1	1	1	26	27	
6332	Kermissen	34		-17	1		
Totale baten		1.014	960	463	230	986	
Saldo (- = nadeel)		-2.575	-2.624	-1.312	-2.561	-2.620	

Prod. nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 12	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6320	725100	Weerbestendig maken sportterreinen	U	0	201	0	201	
6320	780106	Vervangingsinv.buitensport alg.(2012)	U	0	262	0	262	
6320	780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	U	0	0	0	40	1
6321	727401	voorbereidingskrediet onderzoek Zwembad	U	0	100	5	100	
6321	780000	Vervangingsinvestering.binnensport alg.	U	0	233	0	233	
6321	780006	Vervangingsinvestering binnensport 2015	U	0	25	0	25	
6321	780007	Vervangingsinvestering binnensport 2016	U	0	106	5	106	
6321	780008	Vervangingsinvestering binnensport 2017	U	42	42	3	42	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	LED-verlichting sportpark Zeelst	Nadeel € 20 incidenteel en € 40 lening
	Uit oogpunt van verduurzaming wordt het hoofdveld van vv UNA voorzien van LED-verlichting. De gemeentelijke bijdrage hieraan bedraagt € 64. Hiervan zal eenmalig € 24 worden uitgekeerd aan de vereniging. De overige € 40 betreft een lening, die de vereniging in 20 jaar zal terugbetalen.	

Programma 13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Samenwerken met inwoners – Bestaande overlegvormen evalueren	
2.	Gemeenteraad – Bij onomkeerbare besluiten raadskeuze op basis van meerdere mogelijkheden	
3.	Raad en inwoners dichter bij elkaar brengen – Inzet nieuwe media en lokale omroep beter benutten	1
4.	Steunfractieleden – Aanpassing reglement procedure benoeming	
5.	Griffie: Plan van aanpak levendiger maken raadsvergaderingen	1
	Griffie: Inventarisatie wensen verbeteringen (audiovisuele) hulpmiddelen	1
6.	Regionale samenwerking – Deelname alle samenwerkingsverbanden beoordelen op meerwaarde Veldhoven	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 13	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6110	Bestuursorganen	712	662	331	292	662	
6111	Bestuursorganen/overige	867	917	458	511	918	
6120	Communicatie	56	56	28	39	56	
6130	Regionale samenwerking	973	973	486	792	959	
6131	Ontwikk. samenwerk. N-Z	2	2	1	1	2	
	Totale lasten	2.610	2.610	1.304	1.635	2.597	
	Saldo (- = nadeel)	-2.610	-2.610	-1.304	-1.635	-2.597	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging (was in 2016 voorzien).	In de presidiumvergadering van 1 februari 2017 is een voorstel gedaan om de genoemde onderwerpen aan te pakken.
	De resultaten worden aan de raad gepresenteerd in september/oktober	

Programma 14 Publieksdienstverlening

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Klanttevredenheid: Streven naar goede dienstverlening aan burger (minimaal 7)	
	Klanttevredenheid: Verbetering klachtmeldsysteem voortdurend aandachtspunt	
2.	Toegankelijkheid: Garanderen voor alle inwoners via bij voorkeur digitaal aanbieden	
	Toegankelijkheid: Wijkatlas digitaliseren	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 14	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6141	Documentenverstr. en mutaties	982	996	498	549	998	
6142	Burgerlijke stand	59	64	32	18	64	
6143	Verkiezingen	114	70	67	49	70	
6520	Omgevingsvergunningen	913	951	476	420	955	
	Totale lasten	2.068	2.081	1.073	1.036	2.087	
	Baten						
6141	Documentenverstr. en mutaties	690	690	345	499	690	
6142	Burgerlijke stand	69	69	34	45	69	
6143	Verkiezingen						
6520	Omgevingsvergunningen	993	993	497	496	993	
	Totale baten	1.752	1.752	876	1.040	1.752	
	Saldo (- = nadeel)	-316	-329	-197	4	-335	

Programma 15 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Verlaging vreemd vermogen: Middelen aanwenden ter verbetering schuldpositie	
	Verlaging vreemd vermogen: Stijging woonlasten beperken tot inflatiecorrectie	1
	Verlaging vreemd vermogen: inflatiecorrectie is onderdeel van nieuwe begrotingsbesprekingen	
2.	Planning & Control cyclus – Bij het opstellen van het coalitieprogramma en de jaarprogramma's wordt van deze cyclus gebruik gemaakt	
3.	Bedrijfsvoering – Aansturing organisatie: a. Formatie b. Bezetting c. Apparaatskosten d. Externe inhuur e. Overhead	

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 15	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
6610	Financiering	1	1			1	
6611	Algemene baten en lasten	2.457	926	377	1.061	3.366	3
6612	Belastingen	651	712	356	363	714	
6613	Algemene uitkering	4	4	2	5	4	
6614	Overhead	9.300	9.563	4.781	5.018	9.565	
	Totale lasten	12.413	11.206	5.516	6.447	13.650	
	Baten						
6610	Financiering	313	341	199	58	341	
6611	Algemene baten en lasten	2.148	951	390	78	3.407	3
6612	Belastingen	9.799	9.799	4.899	9.491	9.799	
6613	Algemene uitkering	33.866	34.368	17.184	17.951	35.405	2
6614	Overhead	110	92	46	133	92	
	Totale baten	46.236	45.551	22.718	27.711	49.044	
	Saldo (- = nadeel)	33.823	34.345	17.202	21.264	35.394	

Prod nr.	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 15	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6612	726600	Vooronderzoek implementatie BGT	U	0	0	1	0	
6612	727806	Basisregistratie	U	0	47	14	47	
6612	727807	Aansluiting WOZ systeem	U	0	7	1	7	
6614	727800	Bekendmakingen implementeren (pijler 1)	U	0	5	0	5	
6614	727809	Doorontwikkeling intranet	U	0	20	0	20	
6614	727810	Doorontwikkeling website	U	0	13	0	13	
6614	729300	Maatregelen veiligheidsvoorz.frontoffice	U	0	0	46	36	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2017
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Woonlasten	-
	Doordat de OZB met 2,5 % extra is gestegen in 2017 is het niet mogelijk om de stijging woonlasten in 2017 te beperken tot de inflatiecorrectie.	
2	Algemene uitkering	Budget bijstellen voordelen € 1.037 (2017), € 1.544 (2018), € 1.830 (2019) en € 1.866 (2020).
	De afwijking wordt veroorzaakt door de mutaties van de meicirculaire 2017. Het is voornamelijk toe te delen aan inflatie correctie.	
3	Lager risicoprofiel	De reserve benoemde risico's met € 1.461 afomen naar de vrije reserve.
	Volgens de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2017 zijn de jaarstukken 2016 één van de ijkpunten om risico's te inventariseren en het daarbij benodigde weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit te bepalen. Uit deze inventarisatie blijkt dat de weerstandscapaciteit, de reserve benoemde risico's naar beneden kan worden bijgesteld.	

FINANCIËLE RECAPITULATIE

4.1 Inleiding

In deze kwartaalrapportage worden de financiële afwijkingen gepresenteerd over het lopende jaar 2017. Paragraaf 4.2 geeft een recapitulatie van de bijstellingen per programma en de meerjarige doorwerking. Hierbij wordt het bijgestelde meerjarenperspectief gepresenteerd.

Verder hebben een aantal bijstellingen een relatie met reserves en/of voorzieningen. Paragraaf 4.3 geeft hiervan een opsomming.

4.2 Meerjarenperspectief 2017-2020

In onderstaand overzicht zijn de bijstellingen op programmaniveau uit deze kwartaalrapportage inclusief het verwachte meerjarenperspectief 2017-2020 weergegeven.

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)			
	2017	2018	2019	2020
Primitieve begroting 2017-2020	111	446	416	778
Begrotingsmutaties				
- Amendementen begroting 2017	0	151	-1	40
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2016	-316	302	556	687
- Bijstellen kaders onderzoek zwembad (besluit maart 2017)	-10	-221	-221	-221
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2017	257	-745	-402	-549
- Bijstellingen Voorjaarsnota 2018	0	178	-483	-1.182
<i>Totaal begrotingsmutaties</i>	<i>-69</i>	<i>-335</i>	<i>-551</i>	<i>-1.225</i>
Saldo na kwartaalrapportage I-2017	42	111	-136	-447
Programma's				
1. Stedelijke ontwikkeling	-121	-54	5	34
2. Wonen	-1	-1	-1	-1
3. Veiligheid	67	-102	-70	-37
4. Beheer openbare ruimte	-1	-5	-4	-4
5. Bereikbaarheid	-32	-37	8	8
6. Natuur- en recreatiegebied	-6	-11	-10	-10
7. Sociaal domein	-29	-225	-222	-72
8. Milieu en duurzaamheid	18	-6	-5	-5
9. Economie	-4	-5	-5	-5
10. Onderwijs	139	-11	-21	-20
11. Kunst en cultuur	-1	-1	-1	-1
12. Sport en recreatie	4	-6	-6	-6
13. Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	12	10	10	10
14. Publieksdienstverlening	-5	-17	-16	-17
15. Alg. dekkingsmiddelen en financiering	1.048	1.519	1.791	1.798
<i>Totaal bijstellingen kwartaalrapportage II 2017</i>	<i>1.088</i>	<i>1.048</i>	<i>1.453</i>	<i>1.672</i>
Bijgestelde begroting 2017 na kwarap II 2017	1.130	1.159	1.317	1.225

4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt een opsomming gegeven van de bijstellingen op het gebied van reserves & voorzieningen die zijn verwerkt in de verschillende programma's. Per bijstelling wordt aangegeven om welke reserve of voorziening het gaat en of de onttrekking of storting wordt bijgesteld.

Prog. nr.	Prod. nr.	Omschrijving	Reserve / voorziening	Storting / Onttrekking	Bijstelling 2017	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019	Bijstelling 2020
1	6506	Verkoop Oeienboschdijk 99	Algemene vrije reserve	Storting	373	-362	0	0
1	6506	Verhoging pensioenpremies en voordeel nieuwe cao (tov 1,5%)	Voorziening onderhoud eigendommen	Onttrekking	0	1	1	1
1	6503	Bijstellingen winsten BGE	Algemene vrije reserve	Storting	-46	-20	207	-121
1	6503	Bijstellen verliezen BGE	Algemene vrije reserve	Onttrekking	-440	0	0	0
7	6411	Terugdraaien begrote mutaties reserve	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	0	-312	-323	-354
7	6411	Terugdraaien begrote mutaties reserve	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Storting	0	-591	-695	-685
7	6450	Terugdraaien begrote mutaties reserve	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	0	-430	-371	-371
7	6450	Tekort jeugd	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	1.697	1.926	1.542	1.147
7	6411	Tekort WMO	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	105	0	0	0
7	6411	Overschot WMO	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Storting	0	299	437	480
8	6552	Teruggaaf saldo riolering 2016	Egalisatievoorziening rioolheffing	Onttrekking	0	69	69	69
8	6552	Dekking afschrijving	Voorziening rioolbeheer: vervangingsreserve	Onttrekking	-14	-18	-5	0
8	6552	Storting vervanging riolering	Voorziening rioolbeheer: vervangingsreserve	Storting	0	11	0	0
8	6552	Verhoging pensioenpremies en voordeel nieuwe cao (tov 1,5%)	Voorziening rioolbeheer: vervangingsreserve	Storting	-1	-3	-3	-3
9	6200	Uitwerking programmeringsafspraken bedrijventerreinen SGE	Algemene vrije reserve	Storting	2.031	0	0	0
9	6200	Bijdrage ROW 2017-2019	Algemene vrije reserve	Onttrekking	82	163	82	0
9	6200	Uitwerken ruimtelijke visievorming	Doelres.stimuleringsfonds Brainport	Onttrekking	40	0	0	0
13	6110	Bijramen uitkering wethouderspensionen	Voorziening wethouderspensionen	Onttrekking	7	7	7	7
15	6611	Bijstelling risico's	Risicoreserve (benoemde risico's)	Onttrekking	1.461	0	0	0
15	6611	Bijstelling risico's	Algemene vrije reserve	Storting	1.461	0	0	0
15	6611	Terugdraaien vrijval reserve sociaal domein	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	0	0	0	-616
15	6611	Terugdraaien vrijval reserve sociaal domein	Algemene vrije reserve	Storting	0	0	0	-616
15	6611	Aanvullen vanuit algemene reserve	Doelreserve deelfonds sociaal domein	Storting	995	1.627	1.105	667
15	6611	Aanvullen reserve deelfonds sociaal domein	Algemene vrije reserve	Onttrekking	995	1.627	1.105	667
Totaal bijstelling storting reserves					4.814	953	1.055	-275
Totaal bijstelling onttrekking reserves					3.940	2.974	2.035	473
Totaal bijstelling storting voorzieningen					-1	9	-3	-3
Totaal bijstelling onttrekking voorzieningen					-7	58	72	77